

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

การจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

The relationship between accountants' competencies in the 5.0 era affecting the accounting efficiency of accounting office in Mueang district, Lampang province

อรพิน ยินดี¹ นุหงา ต้นเมืองใจ¹ นิตยา หลวงจันทร์¹ เสาวนีย์ บุญเฉลิม¹ บริสุทธิ์ ทองเตียง¹ สุพัทธรา วิเศษคล้อย¹ และ
มนิรัตน์ เชื้อนมนิ^{1*}

Orapin Yindee¹, Bunga Tanmuangjun¹, Nittaya Luangchan¹, Saowanee Bunchalerm¹, Borisoot Thongtiang¹,
Suphatrada Wisetkloe¹ and Maneerat Khueanane^{1*}

Received: 15 March 2025

Revised: 27 October 2025

Accepted: 14 November 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 ที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในสำนักงานบัญชี และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการจัดทำบัญชีในยุค 5.0 กับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 24 แห่ง รวม 125 คน ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สหสัมพันธ์สเปียร์มันและวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถของนักบัญชียุค 5.0 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=4.49$) ค่าสหสัมพันธ์ของความสามารถทั้ง 6 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.716-0.784, p<0.01$) การวิเคราะห์ถดถอย สมการที่ได้ คือ $Y=0.433+0.252X_1+0.296X_2$ โดยที่ Y คือประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี X_1 คือเทคโนโลยีทางการบัญชี และ X_2 คือภาวะผู้นำ ซึ่งด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี $B=0.252 (p<0.01)$ และด้านภาวะผู้นำ $B=0.296 (p<0.01)$ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ขณะที่ตัวแปรด้านจรรยาบรรณ ความรู้วิชาชีพ การสื่อสารและการวิเคราะห์ข้อมูลไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ และแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรผันของประสิทธิภาพได้ร้อยละ 72.8 ($R^2=0.728$) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าควรพัฒนาภาวะผู้นำร่วมกับการเสริมสมรรถนะเทคโนโลยีทางบัญชี เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในยุคดิจิทัล 5.0

คำสำคัญ: ความสามารถของนักบัญชี; นักบัญชียุค 5.0; ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี

¹วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 จังหวัดเชียงใหม่ 50120

¹Lampang Vocational College, Institute of Vocational Education : Northern Region 1, Chiang Mai, 50120, Thailand

*Corresponding Author, Email: maneerat112539@gmail.com

Abstract

This research aimed to investigate the competencies of accountants in the 5.0 era affecting accounting efficiency of accounting office and the relationship between accountants' competencies in the 5.0 era affecting accounting efficiency of accounting office Mueang district, Lampang province. A quantitative research design was employed. The sample consisted of 24 accounting offices, including 125 accountants, selected using probability sampling. Data were collected using questionnaires and analyzed with descriptive statistics, such as percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient analysis and multiple regression analysis. The results showed that the competencies of accountants in the 5.0 era were at a high level in all aspects ($r = 0.716 - 0.784$, $p < 0.01$) The resulting equation is $Y = 0.433 + 0.252X_1 + 0.296X_5$, where Y is the efficiency of accounting, X_1 is accounting technology, and X_5 is leadership. While the ethical variables, professional knowledge, communication and data analysis had no significant influence, and the model was able to explain 72.8 percent of the performance variation ($R^2 = 0.728$). The findings suggest that enhancing leadership skills along with the effective use of accounting technology is essential for improving the performance of accounting firms in the digital 5.0 era.

Keywords: Competency accountant; Accountant 5.0; Accounting efficiency

บทนำ

นักบัญชีเป็นอาชีพที่ได้รับผลกระทบจากเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อเพิ่มความแม่นยำและลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน แม้ระบบอัตโนมัติจะช่วยอำนวยความสะดวก แต่การตัดสินใจยังต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญของนักบัญชี (ชาญชัย ชัยประสิทธิ์, 2562) ปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงสู่สำนักงานบัญชีดิจิทัล โดยนักบัญชีต้องพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลงข้อมูลเป็นสารสนเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (กษมาพร ยังสัมปอ, 2561; อมรรัตน์ ศรีชัย, 2561) นอกจากนี้ สำนักงานบัญชีดิจิทัลยังมีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาทางการเงิน การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างนักบัญชีและเทคโนโลยี (สุพัตรา หารัญดา, 2563) นักบัญชีในยุคดิจิทัล 5.0 จึงต้องพัฒนาและเสริมสร้างทักษะด้านการสื่อสาร ความเป็นผู้นำ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับทีมข้ามสายงานและสร้างมูลค่าให้แก่องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในยุคดิจิทัล 5.0 เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น โปรแกรมบัญชีออนไลน์ (cloud accounting), ปัญญาประดิษฐ์ (AI), การประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) และระบบอัตโนมัติด้านบัญชีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี ซึ่งแม้เทคโนโลยีเหล่านี้จะช่วยลดความผิดพลาด

เพิ่มความแม่นยำ และประหยัดเวลาได้อย่างมาก แต่กลับก่อให้เกิดประเด็นปัญหาตามมา ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูลบัญชี การขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบดิจิทัล การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงจากบุคลากร (digital resistance) และทักษะของนักบัญชีที่ยังคงเน้นการบันทึกข้อมูลเป็นหลักมากกว่าการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ตลอดจนบทบาทของนักบัญชีในยุคใหม่ที่ต้องผสมผสานทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ ภาวะผู้นำ และจรรยาบรรณวิชาชีพควบคู่กัน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่าง “สมรรถนะที่พึงมี” กับ “ความต้องการของธุรกิจจริง” ซึ่งหากไม่มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบอาจส่งผลให้สำนักงานบัญชีไม่สามารถแข่งขันหรือรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้งานวิจัยจึงมุ่งศึกษาความสามารถของนักบัญชียุค 5.0 ในสำนักงานบัญชี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยประเมินสมรรถนะของนักบัญชี และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนานักบัญชีให้พร้อมเข้าสู่ยุคบัญชี 5.0 อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถของนักบัญชียุค 5.0 ที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจัดทำบัญชียุค 5.0 กับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ทบทวนวรรณกรรม

เพ็ญญา เกื้อเกตุ และ คณะ (2563) รายงานความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดยะลา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดยะลา จำนวน 181 ราย พบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน นอกจากนี้พบว่ามี 4 องค์ประกอบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ทักษะคุณลักษณะเฉพาะของนักบัญชี และจรรยาบรรณของนักบัญชี ผลการวิจัยกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดสามารถนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมเพื่อให้นักบัญชีสามารถปฏิบัติงานในยุคดิจิทัล ขณะเดียวกัน สิทธิชัย ทรัพย์แสนดี และ ดารณี เอื้อชนะจิต (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสำเร็จด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน 3) ศึกษาปัจจัยการบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) ศึกษาปัจจัยการบริหารสำนักงานบัญชี

ดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยการบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัล ประกอบด้วย ความพร้อมของหัวหน้าสำนักงาน ความพร้อมของสำนักงาน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งาน การให้บริการลูกค้าแบบครบวงจร และทักษะด้านดิจิทัลของพนักงาน มีอิทธิพล เชิงบวกต่อความสำเร็จด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และปัจจัยการบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัลประกอบด้วย การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งาน ความพร้อมของหัวหน้าสำนักงาน ความพร้อมของสำนักงาน การให้บริการลูกค้าแบบครบวงจรและทักษะด้านดิจิทัลของพนักงานมีอิทธิพล เชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีดิจิทัล ขณะเดียวกันอาทิตยานันท์ ชูระยาตร์ และอุษณา แจ่มคล้าย (2565) ได้รายงานถึงอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ และประสิทธิภาพการทำงานในสำนักงานบัญชีของผู้ทำบัญชี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี 2) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จำนวนทั้งสิ้น 206 ฉบับ พบว่า ภาวะผู้นำส่งผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และเมื่อมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นตัวส่งผ่าน ซึ่งไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณ์ ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้อาจจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และส่งผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นผู้นำจึงต้องมีกลยุทธ์และแนวการปฏิบัติที่ผู้ทำบัญชีเกิดความมั่นใจ และเชื่อมั่นในองค์กรของตนเอง ซึ่งจะสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ทำบัญชีและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 24 แห่ง มีนักบัญชีรวมทั้งหมด 168 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567)
2. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 125 ชุด คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane' (Yamane, 1973) ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบอาศัยความน่าจะเป็น โดยวิธีการใช้กลุ่มประชากรทุกหน่วยในสำนักงานบัญชี และได้ใช้วิธีการไม่อาศัยความน่าจะเป็น
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแบบเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม)
5. ใช้สถิติแบบพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสัมประสิทธิ์ถดถอย (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

คุณลักษณะและความสามารถของนักบัญชียุค 5.0 ในแต่ละด้าน แสดงผลดังนี้

1. ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี

ตารางที่ 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี

ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเรียนรู้และติดตามข่าวสารด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลทางการบัญชี	4.42	0.64	มาก
2. ได้รับการส่งเสริมจากองค์กรในการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ระบบและโปรแกรมทางบัญชีในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.49	0.62	มาก
3. ศึกษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการปกป้องข้อมูลทางการบัญชี	4.37	0.74	มาก
4. ศึกษาการใช้เทคโนโลยีการจัดทำบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูล	4.38	0.67	มาก
5. เรียนรู้การใช้ซอฟต์แวร์ Microsoft และเครื่องมือดิจิทัลเกี่ยวกับบัญชี	4.50	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.43	0.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่านักบัญชีมีความเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.43 (S.D. = 0.66) ซึ่งแสดงถึงการให้ความสำคัญอย่างสูงต่อการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานบัญชี ในส่วนความสำคัญของรายการย่อยสามารถเรียงจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การเรียนรู้การใช้ซอฟต์แวร์, Microsoft และเครื่องมือดิจิทัลที่เกี่ยวกับบัญชี เฉลี่ยสูงสุด 4.50 (S.D. = 0.63) ซึ่งบ่งชี้ว่าการใช้งานเครื่องมือและซอฟต์แวร์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญที่สุด รองลงมาคือ ได้รับการส่งเสริมจากองค์กรในการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ระบบและโปรแกรมทางบัญชีในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เฉลี่ยเท่ากับ 4.49 (S.D. = 0.62) และการเรียนรู้และติดตามข่าวสารด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (AI) ทางกรบัญชี เฉลี่ย เท่ากับ 4.42 (S.D. = 0.64)

2. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 2 แสดงผลความคิดเห็นของนักบัญชีพบว่า มีความเห็นด้วยในระดับมากต่อการวิเคราะห์ข้อมูล เฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และ (S.D. = 0.64) ในส่วนรายการย่อยสามารถเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยดังนี้ ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อปรับใช้เครื่องมือมาวิเคราะห์ข้อมูลแบบอัตโนมัติในการจัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.50 (S.D.= 0.55) ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี รองลงมาคือ ศึกษาการจัดการข้อมูลที่มีความซับซ้อนและ

การเชื่อมโยงข้อมูลจากหลากหลายระบบ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ และศึกษาการนำเครื่องมือการวิเคราะห์ทางการเงิน เข้ามาช่วยคาดการณ์ผลกระทบทางการเงินในอนาคต ซึ่งทั้ง 2 ด้านมีความสำคัญเทียบเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42

ตารางที่ 2 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ศึกษารูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงกระบวนการการทำงานในสำนักงานบัญชี	4.37	0.63	มาก
2. ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อปรับใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลแบบอัตโนมัติในการจัดทำบัญชี	4.50	0.55	มาก
3. ศึกษาการนำเครื่องมือการวิเคราะห์ทางการเงิน เข้ามาช่วยคาดการณ์ผลกระทบทางการเงินในอนาคต	4.42	0.66	มาก
4. ศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลจากโซเชียลมีเดียและแหล่งข้อมูลออนไลน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบัญชี	4.41	0.65	มาก
5. ศึกษาวิธีการจัดการข้อมูลที่มีความซับซ้อน และการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายระบบ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ	4.42	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย	4.42	0.64	มาก

3. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 3 พบว่า นักบัญชีมีความเห็นในระดับมาก เฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.49 (S.D. = 0.64) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญอย่างสูงต่อการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพให้ทันสมัย และรายการย่อยที่ได้รับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด คือ ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการตรวจสอบบัญชีดิจิทัล ด้วยค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.54 (S.D. = 0.56) ซึ่งสะท้อนความตระหนักสูงสุดถึงการพัฒนาทักษะด้านการตรวจสอบบัญชีในยุคดิจิทัล รองลงมาเป็นการศึกษาความสามารถในการนำทักษะทางวิชาชีพบัญชีไปใช้ในการแก้ปัญหาการบัญชีที่มีความซับซ้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 (S.D. = 0.68) และการศึกษากระบวนการทางดิจิทัลด้านภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 (S.D. = 0.62)

ตารางที่ 3 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ศึกษามาตรฐานทางการบัญชีพื้นฐานและการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีให้ทันสมัย เช่น TFRS, IFRS	4.48	0.64	มาก
2. ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการตรวจสอบบัญชียุคดิจิทัล	4.54	0.56	มากที่สุด
3. ศึกษากระบวนการทางดิจิทัลด้านภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์	4.50	0.62	มาก
4. มีการส่งเสริมการจัดเข้ารับการฝึกอบรมจากสำนักงานบัญชี เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการบัญชีและภาษีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.46	0.70	มาก
5. ศึกษาความสามารถในการนำทักษะทางวิชาชีพบัญชีไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการบัญชีที่มีความซับซ้อน	4.50	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	4.49	0.64	มาก

4. ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ด้านความเป็นผู้นำ

ตารางที่ 4 ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ด้านความเป็นผู้นำ

ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การฝึกอบรมการใช้เครื่องมือสื่อสารดิจิทัล เช่น อีเมลล์ วิดีโอคอล แชต	4.37	0.68	มาก
2. การฝึกการนำเสนอข้อมูลทางการเงินให้ผู้บริหารหรือผู้ที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี	4.38	0.67	มาก
3. เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.55	0.59	มากที่สุด
4. เรียนรู้การเจรจาต่อรองเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านการบัญชีและการเงิน	4.44	0.60	มาก
5. การจัดประชุมหรือสัมมนาในการนำองค์ความรู้ เพื่อถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร	4.44	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.44	0.64	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่านักบัญชีมีความเห็นด้วยในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 4.44 (S.D.= 0.64) ซึ่งแสดงถึงการให้ความสำคัญในทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการเป็นผู้นำควบคู่ไปกับทักษะวิชาชีพ

ในส่วนรายการย่อยที่ได้รับความเห็นด้วยสูงสุดคือ เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการทำงาน ร่วมกันเป็นทีมด้วยค่าเฉลี่ย 4.55 (S.D. = 0.59) รองลงมานักบัญชีมีความเห็นด้วยเท่ากัน เฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ได้แก่การจัดประชุมหรือสัมมนาในการนำองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร (S.D. = 0.65) และการเรียนรู้การเจรจาต่อรองเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านการบัญชีและการเงิน (S.D. = 0.60)

5. ด้านความเป็นผู้นำ

ตารางที่ 5 ด้านความเป็นผู้นำ

ด้านความเป็นผู้นำ	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การฝึกอบรมภาวะเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล ให้สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี	4.40	0.62	มาก
2. ศึกษาการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นภายในทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.56	0.56	มากที่สุด
3. ศึกษาความสามารถในการชี้นำทีม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร	4.38	0.63	มาก
4. การฝึกทักษะการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ท้าทายและซับซ้อน	4.44	0.57	มาก
5. ฝึกทักษะการพัฒนาความสามารถในการประเมินโอกาสที่เกิดความเสี่ยงในอนาคต	4.50	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.61	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่านักบัญชีมีความเห็นด้วยในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.46 (S.D. = 0.61) ซึ่งให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ท้าทาย รายการย่อยที่ได้รับความเห็นด้วยสูงสุด คือ ศึกษาการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นภายในทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยค่าเฉลี่ย 4.56 (S.D. = 0.56) ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นของทักษะการแก้ไขปัญหาภายในทีม รองลงมาเป็นฝึกทักษะการพัฒนาความสามารถในการประเมินโอกาสที่เกิดความเสี่ยงในอนาคต มีค่าเฉลี่ย 4.50 (S.D. = 0.67) และฝึกทักษะการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ท้าทายและซับซ้อน เฉลี่ย 4.44 (S.D.= 0.57) เน้นย้ำถึงความสำคัญของความสามารถในการตัดสินใจในสถานะที่ไม่แน่นอน

6. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 6 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	ระดับความสำคัญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ศึกษาหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล	4.47	0.59	มาก
2. การเสริมสร้างความรู้ในด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่เป็นไปตามมาตรฐาน	4.55	0.59	มากที่สุด
3. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาความลับในการสื่อสารและทำงานร่วมกับบุคคลภายนอก	4.42	0.65	มาก
4. การเสริมสร้างความรู้ความรับผิดชอบต่อการส่งเสริมการทำงานที่มีจริยธรรม	4.49	0.58	มาก
5. การพัฒนาความรู้ในการจัดการกับการทำงานในสภาพแวดล้อมที่อาจเกิดข้อขัดแย้ง	4.54	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.49	0.59	มาก

ตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นของพบว่า มีความเห็นด้วยในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.49 (S.D. = 0.59) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพในรายการย่อยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้ในด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่เป็นไปตามมาตรฐานมีค่าเฉลี่ย 4.55 (S.D. = 0.59) ซึ่งสะท้อนความตระหนักสูงสุดถึงความโปร่งใสและการปฏิบัติตามมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูล รองลงมาเป็นการพัฒนาความรู้ในการจัดการกับการทำงานในสภาพแวดล้อมที่อาจเกิดข้อขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 (S.D. = 0.53) และการเสริมสร้างความรู้ความรับผิดชอบต่อการส่งเสริมการทำงานที่มีจริยธรรม เฉลี่ยเท่ากับ 4.49 (S.D. = 0.58) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะในการจัดการกับความขัดแย้งถือเป็นเรื่องที่สำคัญลำดับต้น ๆ ในองค์กร

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวมของความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 พบว่านักบัญชีมีความเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักบัญชีให้ความสำคัญในระดับสูงต่อการพัฒนาตนเองในมิติที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับยุค 5.0 ความสามารถที่ควรมีสูงสุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี และด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในด้านจริยธรรม (ethics) ความรู้ทางเทคนิค (technical skills) และ ภาวะผู้นำ (leadership) ซึ่งเป็นแกนหลักของการเป็นนักบัญชีที่สมบูรณ์

7. ความสัมพันธ์ความสามารถของนักบัญชีกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในยุค 5.0

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สันความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในยุค 5.0

รายการประเมิน	x ₁	x ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y
ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี (x ₁)	-						
ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (x ₂)	0.810 ^{**}	-					
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี (x ₃)	0.790 ^{**}	0.783 ^{**}	-				
ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (x ₄)	0.732 ^{**}	0.754 ^{**}	0.697 ^{**}	-			
ด้านความเป็นผู้นำ(x ₅)	0.747 ^{**}	0.709 ^{**}	0.731 ^{**}	0.742 ^{**}	-		
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี (x ₆)	0.717 ^{**}	0.641 ^{**}	0.674 ^{**}	0.698 ^{**}	0.707 ^{**}	-	
ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี (Y)	0.784 ^{**}	0.716 ^{**}	0.745 ^{**}	0.709 ^{**}	0.783 ^{**}	0.716 ^{**}	-

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สันความสามารถของนักบัญชีพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) กับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในสำนักงานบัญชียุค 5.0 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี (Y) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

1) ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี มีความสัมพันธ์สูงสุดกับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.784 ซึ่งบ่งชี้ว่าการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีที่สูงขึ้นมาก

2) ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.783 แสดงให้เห็นว่าทักษะความเป็นผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพโดยรวม

3) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีมีค่าเท่ากับ 0.745 แสดงถึงความสัมพันธ์ที่สูงระหว่างความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพกับประสิทธิภาพของงานบัญชี

8. ความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักบัญชีในยุค 5.0 ที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อศึกษาอิทธิพลของความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 ที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี

ความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0	ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี				
	B	Std.	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.433	0.238		1.815	0.072
ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี	0.252	0.093	0.266	2.706	0.008**
ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	0.027	0.089	0.028	0.298	0.766
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี	0.135	0.084	0.144	1.612	0.110
ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.055	0.082	0.057	0.667	0.506
ด้านความเป็นผู้นำ	0.296	0.081	0.311	3.651	0.000**
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	0.152	0.078	0.151	1.954	0.053
n=125, R=0.853, $R^2=0.728$, F=52.604					

ตารางที่ 8 แสดงผลวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งให้เห็นว่าความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 ในด้านต่าง ๆ มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในสำนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ($R^2 = 0.728$, $p < 0.01$) โดยพบว่าความสามารถด้านความเป็นผู้นำและด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่าหากนักบัญชีมีภาวะความเป็นผู้นำสูงและมีความสามารถด้านเทคโนโลยีทางการบัญชีที่ดีจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในสำนักงานบัญชีนั่น ๆ อย่างมาก นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีแต่ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชี $\beta=0.151$ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี $\beta=0.144$ ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล $\beta=0.057$ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล $\beta=0.028$ และผลวิจัยยังพบว่า ตัวแปรด้านความสามารถของนักบัญชีรวมกันทุกด้านมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีได้ถึงร้อยละ 72.8

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

นักบัญชีให้ความสำคัญกับความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 ทุกด้านในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมสูงถึง 4.46 และ 3 ด้านหลักที่มีคะแนนความเห็นด้วยสูงสุดเท่ากัน (4.49) คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและความเป็นผู้นำซึ่งผลนี้สะท้อนให้เห็นว่านักบัญชีในยุคปัจจุบันตระหนักว่าการพัฒนาตนเองต้องมีความสมดุลระหว่าง ความรู้ทางวิชาชีพ

(hard skills) ความเป็นผู้นำ (soft skills) และ จรรยาบรรณ (ethical skills) โดยเฉพาะความสำคัญของ จรรยาบรรณ ที่ได้รับความเห็นด้วยสูงสุดร่วมกับทักษะอื่น ๆ เป็นการยืนยันว่า ความโปร่งใสและการ จัดการความขัดแย้ง คือรากฐานของวิชาชีพ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ด้านการวิเคราะห์ ข้อมูล และการใช้เทคโนโลยี แม้จะมีค่าต่ำกว่าสามอันดับแรกแต่ยังอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าทักษะ เหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ต้องนำมาใช้เพื่อสนับสนุนความรู้หลักและเพิ่มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยัง พบว่าความสามารถของนักบัญชีในยุค 5.0 ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี คือด้านความ เป็นผู้นำ สอดคล้องกับ อาทิตยานันท์ ยุระยาตร์ และ อุษณา แจ่มคล้าย (2565) ที่รายงานว่ ภาวะผู้นำ ส่งผลในเชิงบวกต่อประสิทธิผลในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งให้เห็นว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบสมบูรณระหว่างภาวะผู้นำกับ ประสิทธิภาพในการทำงาน และด้านการใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี สอดคล้องกับ เพ็ญญา เกื้อเกตุ และ คณะ (2563) ที่รายงานว่ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ทักษะคุณลักษณะเฉพาะของนักบัญชี และจรรยาบรรณของนักบัญชี

จากผลการวิจัย สำนักงานบัญชีควรมีการพัฒนาด้านภาวะผู้นำและการใช้เทคโนโลยีทางการ บัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของนักบัญชีในยุค 5.0 การพัฒนาภาวะผู้นำที่ดีจะช่วยส่งเสริมความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกันการนำเทคโนโลยีจะช่วยให้งานจะทำได้มีความแม่นยำและรวดเร็ว ขึ้นจะช่วยส่งผลต่อประสิทธิผลโดยรวมของนักบัญชีในองค์กรและควรมีการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ที่ให้ความร่วมมือในการ ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อำนวยความสะดวกในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

References

- กษมาพร ยังสัมปอ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชาญชัย ชัยประสิทธิ์. (2562). นักบัญชียุคใหม่ คู่คิดซีอีโอ ฝ่าทุกกระแสดิสรรัชันเทคโนโลยี. <https://www.salika.co/reskill-upskillaccountantfight-disruption>.
- เพ็ญญา เกื้อเกตุ, ภูริชาติ พรหมเต็ม และ วิโรจน์ ไพบูลย์เวชสวัสดิ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการห้าง หุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดยะลา. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 12(1), 154-166.

- สุพัตรา หารัญดา. (2563). คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สิทธิชัย ทรัพย์แสนดี และ คารณ เอื้อชนะจิต. (2564). การบริหารสำนักงานบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีดิจิทัลในประเทศไทย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(10), 125-140.
- อมรรัตน์ ศรีชัย. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพตนเองกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อาทิตย์นันท์ บุระยาตร์ และ อุษณา แจ่มกล้วย. (2565). อิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและประสิทธิผลการทำงานในสำนักงานบัญชีของผู้ทำบัญชี. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(1), 244-257.